

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА У НОВОМ САДУ

Никола Трајковић

Дизајн и реализација дистрибуираног *CI/CD* алата са подршком за *2FA*, нотификације и корисничку аналитику

ЗАВРШНИ РАД

Основне академске студије

Нови Сад, 2025

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ● ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, Трг Доситеја Обрадовића 6

Број:	
Датум:	

ЗАДАТАК ЗА ЗАВРШНИ РАД

(Податке уноси предметни наставник - ментор)

Студијски програм:	Софтверско инжењерство и информационе технол	ењерство и информационе технологије	
Студент:	Никола Трајковић	Број индекса:	SV45/2021
Степен и врста студија:	Основне академске студије		
Област:	Софтверско инжењерство и информационе технологије		
Ментор:	Бранко Милосављевић		

НА ОСНОВУ ПОДНЕТЕ ПРИЈАВЕ, ПРИЛОЖЕНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ОДРЕДБИ СТАТУТА ФАКУЛТЕТА ИЗДАЈЕ СЕ ЗАДАТАК ЗА ЗАВРШНИ РАД, СА СЛЕДЕЋИМ ЕЛЕМЕНТИМА:

- проблем тема рада;
- начин решавања проблема и начин практичне провере резултата рада, ако је таква провера неопходна;

НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:

Дизајн и реализација дистрибуираног *CI/CD* алата са подршком за *2FA*, нотификације и корисничку аналитику

ТЕКСТ ЗАДАТКА:

Анализирати концепте, архитектуру и начин рада постојећих *CI/CD* алата. Анализирати технологије за имплементацију двофакторске аутентификације. Анализирати механизме за интеграцију *CI/CD* система са системима за контролу верзија. Дефинисати архитектуру и имплементирати *CI/CD* систем који омогућава извршавање задатака на више чворова помоћу дистрибуираних агената, поседује двофакторску аутентификацију, нотификације вођене догађајима и кориснички интерфејс за надзор рада система. Документовати решење и дискутовати добијене резултате.

Руководилац студијског програма:	Ментор рада:

Daysonov oo Cayanayan Mayana	
Примерак за: 🛚 - Студента; 🗸 - Ментора	

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ ● ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, Трг Доситеја Обрадовића 6

КЉУЧНА ДОКУМЕНТАЦИЈСКА ИНФОРМАЦИЈА

Редни број, РБР:

Идентификациони број, ИБР:

Тип документације, ТД: Монографска документација Тип записа, Т3: Текстуални штампани материјал

Врста рада, ВР: Дипломски - бечелор рад

Аутор, АУ: Никола Трајковић

Ментор, МН: Др Бранко Милосављевић, редовни професор

Наслов рада, НР: Дизајн и реализација дистрибуираног CI/CD алата са подршком за 2FA,

нотификације и корисничку аналитику

Језик публикације, ЈП: српски/ћирилица Језик извода, **ЈИ**: српски/енглески Земља публиковања, ЗП: Република Србија

Уже географско подручје, УГП: Војводина Година, ГО: 2025

Издавач, ИЗ: Ауторски репринт

Место и адреса, МА: Нови сад, трг Доситеја Обрадовића 6

Физички опис рада, ФО:

(поглавља/страна/ цитата/табела/слика/графика/прилога)

Научна област, НО:

Софтверско инжењерство и информационе технологије

Научна дисциплина, НД:

Примењене рачунарске науке и информатика

Предметна одредница/Каучне речи, ПО: Шаблон, завршни рад, упутство

УДК

Чува се, **ЧУ**: У библиотеци Факултета техничких наука, Нови Сад

6/19/4/0/0/0/0

Важна напомена, ВН:

Извод, **ИЗ**: Овај документ представља упутство за писање завршних радова на

Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду. У исто време је и

шаблон за Typst.

Датум прихватања теме, ДП:

Датум одбране, ДО:

Чланови комисије, ко: Председник: Др Горан Сладић, редовни професор

> Члан: Др Мирослав Зарић, редовни професор

Члан, ментор: Др Бранко Милосављевић, редовни професор

Потпис ментора

UNIVERSITY OF NOVI SAD ● FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES 21000 NOVI SAD, Trg Dositeja Obradovića 6

KEY WORDS DOCUMENTATION

Accession number, **ANO**: Identification number, **INO**:

Document type, **DT**: Monographic publication

Type of record, **TR**: Textual printed material

Contents code, CC:

Author, AU: Nikola Trajković

Mentor, MN: Branko Milosavljević, Phd., full professor

Title, TI: Design and Implementation of a Distributed CI/CD Tool with Support for 2FA,

Notifications, and User Analytics

Language of text, LT: Serbian

Language of abstract, LA: Serbian

Country of publication, CP: Republic of Serbia

Locality of publication, LP: Vojvodina
Publication year, PY: 2025

Publisher, **PB**: Author's reprint

Publication place, **PP**: Novi Sad, Dositeja Obradovica sq. 6

Physical description, **PD**:

Scientific field, SF:

(chapters/pages/ref./tables/pictures/graphs/appendixes)

Software Engineering and Information Technologies

Scientific discipline, **SD**: Applied computer science and informatics

Subject/Key words, **S/KW**: Template, thesis, tutorial

UC

Holding data, **HD**: The Library of Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, Serbia

6/19/4/0/0/0/0

Note, N:

Abstract, AB: This document provides guidelines for writing final theses at the Faculty of

Technical Sciences, University of Novi Sad. At the same time, it serves as a Typst

template.

Accepted by the Scientific Board on, ASB:

Defended on, **DE**:

Defended Board, **DB**: President: Goran Sladić, Phd., full professor

Member: Miroslav Zarić, Phd., full professor

Member, Mentor: Branko Milosavljević, Phd., full professor

Menthor's sign

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ • ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, Трг Доситеја Обрадовића 6

ИЗЈАВА О НЕПОСТОЈАЊУ СУКОБА ИНТЕРЕСА

Изјављујем да нисам у сукобу интереса у односу ментор – кандидат и да нисам члан породице (супружник или ванбрачни партнер, родитељ или усвојитељ, дете или усвојеник), повезано лице (крвни сродник ментора/кандидата у правој линији, односно у побочној линији закључно са другим степеном сродства, као ни физичко лице које се према другим основама и околностима може оправдано сматрати интересно повезаним са ментором или кандидатом), односно да нисам зависан/на од ментора/кандидата, да не постоје околности које би могле да утичу на моју непристрасност, нити да стичем било какве користи или погодности за себе или друго лице било позитивним или негативним исходом, као и да немам приватни интерес који утиче, може да утиче или изгледа као да утиче на однос менторкандидат.

У Новом Саду, дана	
	Ментор
	Кандидат

Садржај

1	Увод	1
	СІ/СD алати	
	2.1 Jenkins	3
	2.2 GitHub Actions	3
	2.3 <i>GitLab</i> CI/CD	4
3	Спецификација система	5
	3.1 Функционални захтеви	
	3.2 Нефункционални захтеви	
	Закључак	
	иографија	
	итература	

Увод

У индустријама као што су авијација, аутомобилска индустрија и телекомуникације, квалитет и поузданост система имају велики значај. Грешке у овим областима могу бити веома скупе или критичне. Због тога стандарди захтевају јасан преглед функционалних и нефункционалних захтева и њихову потпуну покривеност тестовима. Таква пракса омогућава већу безбедност и поузданост софтвера.

Континуирана интеграција и испорука (CI/CD) су темељ савременог софтверског инжењерства. Оне омогућавају бржу и поузданију испоруку апликација. Ипак, често не постоји јасна веза између захтева система и тестних случајева. То доводи до смањене покривености и повећава ризик од пропуштања критичних сценарија. Потребни су алати који повезују управљање захтевима и тестирање. На тај начин сви подаци се налазе на једном месту и избегава се дуплирање. Комуникација између тимова је боља, а захтеви и тестови су лако повезани и прегледни.

Овај рад описује развој СІ/СD алата заснованог на *Master–Agent* архитектури. Алат је намењен сложеним и безбедносно осетљивим окружењима. Омогућава централизовано управљање и координацију аутоматизованих радних токова у дистрибуираном систему. Тако се постижу већа скалабилност и флексибилност. Подржани су кораци као што су клонирање складишта, пренос датотека, извршавање наредби и генерисање извештаја. Безбедност је обезбеђена двофакторском аутентикацијом (2FA) и шифрованом комуникацијом између чворова. Алат садржи аналитике за праћење перформанси и нотификације преко *Microsoft Teams-a*, *Slack-a* и саме апликације.

Циљ рада је да прикаже архитектуру, безбедносне механизме и аналитичке могућности развијеног алата. Посебна пажња посвећена је практичној примени у организацијама које захтевају високу поузданост и контролу процеса. Рад показује да савремен и интегрисан приступ аутоматизацији може унапредити развој и испоруку софтвера, чинећи их ефикаснијим, прегледнијим и лакшим за одржавање.

CI/CD алати

Развој софтвера данас захтева брзу и поуздану испоруку нових верзија. Због тога су настали бројни СІ/CD алати који аутоматизују процес изградње, тестирања и постављања апликације. Њихов циљ је да открију грешке у раној фази и омогуће континуирани развој.

2.1 Jenkins

Jenkins је један од најраспрострањенијих CI/CD алата отвореног кода. Његова архитектура се заснива на Master-Agent моделу. У овом моделу Master управља извршавањем послова и распоређује их на Agent-e. Agent-u могу бити покренути локално или на удаљеним серверима.

Agent-и извршавају задатке као што су компилација, тестирање и деплој апликације. Оваква архитектура омогућава расподелу оптерећења и паралелно извршавање послова. Тиме се побољшавају перформансе и скалабилност система.

Комуникација између *Master-a* и *Agent-a* у *Jenkins-y* се одвија преко *Java Network Launch Protocol* (JNLP) или SSH протокола. JNLP омогућава покретање *Agent-a* као *Java Web Start* апликације. SSH протокол се користи за удаљене *Agent-e* и омогућава сигурнију везу.

Предности Jenkins-а су велика флексибилност и подршка за више од хиљаду plugin-а. Мане су сложено одржавање, ручна конфигурација и потреба за добрим познавањем система. Безбедност зависи од спољних додатака и често захтева додатну конфигурацију.

2.2 GitHub Actions

GitHub Actions је део GitHub платформе и нуди интегрисано CI/CD решење. У овом систему не постоји класичан Master-Agent однос. Уместо тога, користи се концепт Runner-a. Они представљају извршне јединице сличне Agent-uмa. Runner-u самостално преузимају послове са GitHub сервера и извршавају их. Архитектура је једноставнија, али са мањом контролом над процесима.

Runner-и могу бити GitHub Hosted или Self-Hosted. GitHub Hosted је cloud инстанца коју обезбјеђује GitHub. Master логика је имплицитно интегрисана у GitHub платформу. Она управља оркестрацијом и надзором извршавања радних токова.

Радни токови се дефинишу у YAML датотекама унутар репозиторијума. Извршавање радних токова покреће се аутоматски на основу различитих догађаја. Најчешћи догађаји су push, pull request или креирање новог издања. Сваки радни ток који се извршава на GitHub Hosted окружењу покреће се у изолованом виртуелном окружењу. Оваквим приступом се повећава безбедност и стабилност извршавања.

Комуникација се одвија преко *HTTPS RESTAPI-ja. Runner-и* периодично шаљу захтеве ка *GitHub* серверу и преузимају послове за извршавање. Овај приступ омогућава сигурну комуникацију, али захтева сталну конекцију.

Предност овог приступа је једноставна конфигурација и чврста интеграција са репозиторијумом кода. Мана је ограничена контрола над инфраструктуром и мања могућност прилагођавања сложеним системима.

2.3 GitLab CI/CD

GitLab CI/CD интегрише читав DevOps процес у једну платформу. Његова архитектура користи Master-Agent модел. GitLab Server има улогу Master-a, а GitLab Runner делује као Agent. Master управља дефинисаним радним током CI/CD процеса и шаље послове Runner-uma.

Runner-и могу бити локални, удаљени или у Docker и Kubernetes окружењу. Они преузимају посао од Master-а и извршавају задате кораке, као што су build, test и deploy. Након завршетка рада, резултате враћају Master-у. Оваква архитектура омогућава истовремено извршавање више послова. Такође омогућава бољу контролу приступа и једноставније скалирање система.

Комуникација између *GitLab Server-a* и *Runner-a* одвија се преко HTTP(S) протокола. *Runner-u* активно контактирају *GitLab Server* преко API-ја и преузимају послове. Сва комуникација је шифрована путем TLS-a, што обезбјеђује сигурност података.

GitLab CI/CD је стабилан систем, али за велике пројекте захтева снажну инфраструктуру и пажљиво подешавање.

Спецификација система

У овом поглављу описане су функционалности и технички захтеви система *Test Hub Mini* (назив развијеног система). Систем је осмишљен као дистрибуирани CI/CD алат који омогућава управљање, извршавање и надгледање радних токова у реалном времену.

Архитектура система заснива се на *Master-Agent* моделу. *Master* је представљен као централизовани систем и координише извршавањем послова. *Agent-и* су извршне јединице задужене за обраду задатака.Систем подржава више типова корака у радном току, као што су клонирање складишта, преузимање и отпремање датотека, извршавање скрипти и генерисање извештаја.

Циљ система је да обезбеди јединствено, сигурно и прошириво решење за континуирану интеграцију и испоруку у дистрибуираним окружењима.

3.1 Функционални захтеви

Функционални захтеви дефинишу могућности и понашање система у оквиру дистрибуиране CI/CD архитектуре. Главни циљ је да се омогући стабилан ток рада који подржава:

- управљање корисницима
- Agent-има
- пословима
- извршавањем
- аналитиком
- интеграцијом са спољним сервисима

3.1.1 Управљање корисницима

Управљање корисницима представља један сегмент система. При иницијалном подизању платформе, систем креира супер администратора. Подаци о овом налогу чувају се у конфигурационом фајлу. Супер администратор може креирати нове администраторе и обичне кориснике. Приликом креирања новог налога систем, генерише иницијалну лозинку која се може променити. Корисницима је омогућено ажурирање личних података, укључујући и промену профилне слике. Безбедност приступа систему обезбеђена је двофакторском аутентикацијом (2FA), преко Google Authenticator-а или Microsoft Authenticator-a.

3.1.2 Управљање Agent-има

Управљање Agent-има представља једну од кључних функционалности система. Систем подржава креирање, измену, брисање и преузимање *Agent-a*. Сваки *Agent* је задужен за преузимање послова које дефинише *Master* и извршавање њихових корака. Систем омогућава лак надзор и управљање статусима *Agent-a*.

3.1.3 Управљање пословима (*Job-овима*)

Управљање пословима чини једну од основних функционалности система. Сваки посао (*job*) представља радни ток СІ/СD процеса и може се састојати од више корака (*step-osa*). Корисници могу креирати нове послове, мењати или брисати постојеће. Приликом покретања посла могу се подесити различити параметри који утичу на извршавање. Систем омогућава праћење извршавања у реалном времену, као и увид у историју свих претходних извршавања. Свака извршена инстанца садржи детаљан приказ статуса појединачних корака и логове који се могу преузети појединачно. У случају да је током извршавања посла дошло до отпремања датотека, систем омогућава преглед и преузимање отпремљених артефаката.

3.1.4 Нотификације и праћење статуса

Систем поседује развијен механизам за обавештавање о статусима послова. За сваку промену статуса, систем шаље нотификацију са информацијом о тренутном стању извршавања. Подржане су три врсте нотификација:

- Microsoft Teams,
- Slack
- *In-App* (унутар саме апликације).

Корисници могу изабрати за које послове желе да примају обавештења и које типове статуса желе да прате. Подешавање обавештења односи се на *In-App* нотификације, које се могу укључивати или искључивати појединачно за сваки посао и сваки статус. За *Slack* и *Microsoft Teams* нотификације подешавање се врши приликом креирања посла. Корисник сам бира да ли ће посао слати обавештења на ове платформе.

3.1.5 АРІ и интеграције

Ради лакше интеграције са спољним системима, алат подржава генерисање и брисање API кључева. API кључеви омогућавају сигурну комуникацију са другим сервисима. Поред тога, систем подржава webhook интеграције за GitHub и GitLab, што омогућава аутоматско покретање одређених послова на основу активности у репозиторијуму.

3.1.6 Аналитика и извештавање

Систем садржи интегрисани аналитички модул који омогућава праћење активности и понашања корисника у реалном времену. Прикупљају се подаци о географском пореклу корисника, типовима уређаја које користе и најчешћим интеракцијама у систему.

3.2 Нефункционални захтеви

Закључак

У закључку дајте кратак преглед онога шта урађено, са освртом на проблеме који су решени, предности и мане решења и правце даљег развоја.

Списак слика

Списак листинга

Списак табела

Биографија

Никола Трајковић је рођен 19. децембра 2002. године у Врању. Основну школу "Доситеј Обрадовић" у Врању завршио је 2017. године као носилац Вукове дипломе. Гимназију "Бора Станковић" у Врању завршио је 2021. године као носилац Вукове дипломе. Исте године уписује Факултет техничких наука у Новом Саду, одсек Софтверско инжењерство и информационе технологије. Положио је све испите предвиђене планом и програмом.

Литература